

EVIDENCE-BASED HANDELEN TOEPASSINGEN

Frank Paemeleire & Annelies Aerts

Synopsis deel 3.1. Richtlijnen: inleiding

<http://evidence-basedhandelentoepassingen.weebly.com>

Redenen waarom richtlijnen worden ontwikkeld:

- Enorme toename van wetenschappelijke evidentie en “bijhouden van wetenschappelijke literatuur is tijdrovend en te ingewikkeld voor de individuele zorgverlener” (Swinkels, Vermeulen & Dunnink, 2014)
- Als instrument voor het verbeteren van de zorg (kwaliteit). Alle betrokken partijen willen de beste zorg aan de laagste prijs.
- Vraag naar meer uniformisering van de zorg. Richtlijnen maken de zorg transparant.

⇒ Richtlijnen kunnen een interessante *tool* zijn voor klinisch redeneren.

⇒ Richtlijnen moet je altijd kritisch bekijken.

⇒ Je kan er in een bepaalde situatie gemotiveerd van afwijken.

Terminologie:

- **Standpunt** = voorlopig advies hoe te handelen in situaties waar nog onvoldoende evidentie is
- **Protocollen** = specifiek aangeven hoe in de lokale dagelijkse praktijk gehandeld dient te worden, vaak gebaseerd op een richtlijn
- **Standaard** = de minimaal te bereiken norm, kan niet van afgeweken worden
- **Richtlijn** = landelijke beleid op basis van systematisch wetenschappelijk onderzoek, wat er moet gebeuren

Definitie van een richtlijn (Werkgroep Richtlijn voor richtlijnen, Regieraad Kwaliteit van Zorg, 2012)

- document met aanbevelingen
- gericht op verbeteren van de kwaliteit van zorg
- op basis van drie bronnen
 - > systematische samenvattingen van wetenschappelijk onderzoek
 - > afwegingen van de verschillende zorgopties
 - > expertise en ervaringen van zorgprofessionals en zorggebruikers

Schema: van evidentie naar aanbevelingen

Fasen in ontwikkeling van richtlijnen

1. Onderwerp vaststellen
2. Werkgroep samenstellen
3. Uitgangsvragen formuleren
4. PICO-gestuurd literatuuronderzoek door informatiespecialist
5. Beoordelen en wegen van evidentie bijv. GRADE
 - ⇒ Criteria voor sterkte van evidentie op basis van *patiëntrelevante uitkomstmaten* (verhogen/verlagen sterkte)
 - ⇒ Criteria voor transitie van evidentie naar aanbevelingen
6. Bespreken van resultaten review
7. Aanbevelingen voor praktijk formuleren
8. Externe commentaarronde
9. Autorisatie door betrokken partijen
10. Communicatie en implementatie richtlijn
11. Evaluatie en update richtlijn

GRADE